

METODICKÝ LIST LEKCE

Oblast IV	Organizace, analýza a grafické znázornění poznatků, třídění klíčových slov, práce s textem, rozvoj čtenářské gramotnosti a aktivní kritické čtení
Název lekce	Nebud' čuně – Etiketa pro každého
Cíle lekce (znalosti, dovednosti, postoje)	<ul style="list-style-type: none">- formulace vlastních otázek k tématu – Vyložení klíčových slov- analýza a diskuse pomocí grafického znázornění – T-graf- prezentace získaných informací- rozvoj čtenářské gramotnosti – Kritické čtení- shrnutí postojů a názorů - Pětilístek
Cílová skupina (věk, charakteristiky)	Žáci 4. třídy (9-10 let)
Časová dotace	90 minut
Osnova (průběh) lekce	<p>Lekce probíhá formou workshopu ve skupinách. Společný úvod Pastelkovým testem – charakteristika momentální nálady a pocitů, uvolnění případného napětí.</p> <p>Před děti jsou vysypány barevné pastelky. Každé z dětí si má vybrat pastelku, která jej charakterizuje.</p> <p>Postupně pak říkají, proč si vybraly tu a tu barvu. Touto pastelkou si mohou zakroužkovat obličej – veselý či smutný, předkreslený na flipchartu, který vyjadřuje jejich pocity.</p> <p>Děti díky klíčovým slovům společně odhalují téma lekce.</p> <p>Klíčovými slovy jsou slova napsaná na papírech. Jsou to slova: NETIKETA, ETIKETA, ETIKA, POZDRAVIT, PODĚKOVAT, KOPAT-PRÁT SE, ŠŤOURAT SE V NOSE, LEŽ-LHANÍ</p> <p>Jestliže máme čtyři skupiny, každá skupina má vysvětlovat dva pojmy popisnou formou, mimicky či</p>

namalovat svůj výraz, a další skupiny mají hádat, o jaké slovo jde. Společně pak vyluští, jakému tématu se budou věnovat.

Tato slova pak vlepují na flipchart do T-grafu. Děti diskutují nad pojmy a doplňují své nápady do tohoto grafu. V pracovním textu s názvem **V poslanecké sněmovně** mají další témata k diskuzi, která také vpisují do T-grafu (Příloha č. 1). Mohou jedno z témat také rozepsat a něco přikreslit do pracovní předlohy (Příloha č. 2). Vlastní práce prezentují dalším skupinám.

Na uvolnění je připravena báseň Prasátko z knihy Lukáše Pavláška Jestli počkáš trochu dýl, tak sem přijde krokodýl, kterou mají ve skupině společně dobásnit, doplňují poslední slova veršů.

Práce s textem knihy Domov pro Marťany Martiny Drijverové v rozpětí stran 82 až 86. Po přečtení se děti vyslovují a vyplňují v každé skupince zvlášť své **Pětilístky**, Příloha č. 3.

Tyto Pětilístky pak sloučí do jednoho velkého, který je předkreslen na flipchartu. Děti vedou diskuzi při nalézání společných hesel Pětilístku.

V závěru je každému dítěti doporučeno vymalovávání jakékoliv mandaly a z knihy Dokreslovačky pro malé i velké: nácvik kreativity od Billa Zimmermana.

Poukázáno na konec knihy, kde je uveden seznam pěti věcí, které o daném dítěti ví každý a na protější straně naopak pět věcí, které neví nikdo. Toto je již individuálním úkolem dle zájmu dětí.

Metody práce (forma výuky)

E – Pastelkový test, Rychlí špioni, Klíčová slova, Brainstorming

U – T-graf, Brainstorming

R – Pětilístek

Materiál

Flipchart, tužky, propisky, fixy, pastelky v košíku, lepicí jmenovky, přílohy 1, 2, 3

Modifikace

Lekce může být určena i pro žáky 3. či 5. tříd.

Reflexe a doporučení

Zvolit vhodnou formu komunikace s příslušnými skupinami, vybrat do skupin různě aktivní jedince, aby byly skupiny přibližně stejně vyvážené. Dle rozpoložení a času přidat či ubrat zadávaných aktivit.

Poznámky

Je důležité dobře a opakovaně vysvětlovat zadání práce, aby byl Brainstorming a výsledný Pětílístek úspěšně vytvořen. Děti se aktivně zapojují do lekce a ve skupině se nebojí a dovedou prezentovat své vlastní myšlenky, názory a dále je rozvíjet nebo vést protiargumentaci.

Zpracoval(a), dne

Ivana Hlaváčová, 13. 6. 2014

Přílohy:

Příloha č. 1 – V poslanecké sněmovně

Příloha č. 2 – Vlastní prezentace

Příloha č. 3 - Pětílístek

Zdroje:

Jak se správně chovat. Praha: Egmont ČR, 1994. 115 s. ISBN 80-85817-73-X.

KRZYŽANEK, Joanna. *Dětská etiketa vesele a hravě.* Havlíčkův Brod: Fragment, 2005. 47 s. ISBN 80-253-0172-9.

BÁSEŇ: PAVLÁSEK, Lukáš. *Jestli počkáš trochu dýl, tak sem přijde krokodýl.* Praha: Mladá fronta, 2012. 67 s. ISBN 978-80-204-2847-9.

TEXT: DRIJVEROVÁ, Martina. *Domov pro Martány.* Praha: Albatros, 1998. 133 s. ISBN 80-00-00614-6.

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE: ZIMMERMAN, Bill. *Dokreslovačky pro malé i velké umělce: nácvik kreativity.* Praha: Portál, 2012. 270 s. ISBN 978-80-262-0058-1.

NEBUĎ ČUNĚ - ETIKETA PRO KAŽDÉHO

V poslanecké sněmovně

Témata k diskusi:

- Můžeme jíst buchtičky s vanilkovým krémem rukama?
- Kdo první podává ruku?
- Můžeme jíst v autobuse meruňkovou zmrzlinu?
- Proč se nesmí v kině mluvit?
- Co musíme udělat v případě, že nemůžeme přijít na narozeninovou oslavu?
- Proč se musíme v lese chovat tiše?
- Je správné při vstupu do místnosti nejprve zaklepat na dveře?
- Je nutné se každý den mýt?
- Můžeme dělat nepořádek v mamčině pokoji?
- Můžeme zanechat po sobě na louce papíry a láhve?
- Jaká telefonní čísla si musíme zapamatovat, abychom mohli přivolat pomoc?
- Jak dlouho je vhodné telefonovat?
- Je slušné sledovat film, když máme návštěvu?
- Je zdvořilé skákat někomu do řeči?

Příloha číslo 2

Vlastní prezentace:

Můj názor.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Můžeš něco nakreslit:

Pětilístek

Kdo -----

Jaký -----

(dvě slova)

Co dělá -----

(tři slova)

Věta o čtyřech slovech

Synonymum -----

**Děkuji vám všem
a přeji bezva den☺**